

Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige
effecten van beleggingsbeslissingen op
duurzaamheidsfactoren

Financiële marktdeelnemer ASR Levensverzekering N.V.

Samenvatting

ASR Levensverzekering N.V. ('ASR Leven', LEI: 724500O4GUVTGSZEU248) neemt de belangrijkste ongunstige effecten van zijn beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking.

ASR Levensverzekering N.V. (ASR Leven) is een 100% dochteronderneming van ASR Nederland N.V. ASR Nederland N.V. voert overkoepelend beleggingsbeleid dat op al haar onderdelen van toepassing is, het a.s.r. SRI-beleid (Socially Responsible Investment-beleid). Daarnaast heeft ASR Leven een eigen beleggingsbeleid. Het vermogensbeheer is vervolgens volledig uitbesteed aan ASR Vermogensbeheer N.V. (AVB). In deze Verklaring staat daarom beschreven hoe AVB, zijnde de vermogensbeheerder van ASR Leven, de belangrijkste ongunstige effecten van zijn beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren met betrekking tot de desbetreffende beleggingsportefeuille van ASR Leven in aanmerking neemt in overeenstemming met het beleggingsbeleid van ASR Nederland N.V. en ASR Leven.

Deze verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren heeft betrekking op de referentieperiode van 1 januari tot en met 31 december 2022. Dit document zal worden geactualiseerd en waar relevant, worden aangepast aan de hand van nieuwe inzichten en doelstellingen, beschikbare informatie, marktontwikkelingen en veranderingen in wet- en regelgeving. In deze verklaring zullen tevens eventuele maatregelen of streefdoelstellingen worden opgenomen, die voor de daarop volgende referentieperiode

gepland staan om de belangrijkste vastgestelde ongunstige effecten te voorkomen of te verminderen.

Deze verklaring wordt opgesteld uit hoofde van Europese wetgeving over duurzaamheid, namelijk de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Deze Europese verordening schrijft voor dat indien een onderneming rekening houdt met de belangrijkste ongunstige effecten van haar beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, zij een verklaring opstelt hoe zij op een zorgvuldige wijze beleidsmatig onderzoek doet naar die ongunstige effecten.

In het SRI-beleid (Socially Responsible Investment-beleid, ofwel het duurzame beleggingsbeleid) neemt AVB maatregelen om de ongunstige effecten van haar beleggingsbeslissingen op de duurzaamheidsfactoren te voorkomen of te verminderen. Deze maatregelen kunnen bestaan uit: Uitsluitingen, ESG-integratie, Actief aandeelhouderschap (engagement en/of stemmen) en Impact Investing. Zie het SRI-beleid en de klimaatstrategie van AVB voor een uitgebreide toelichting op deze maatregelen.

Wat de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren zijn en op welke manier rekening wordt gehouden met dergelijke effecten bij het nemen van een beleggingsbeslissing, hangt af van verschillende factoren zoals: de activaklasse, het type fonds, de beleggingsstrategie, de sector waarin wordt belegd, de impact van de betreffende belegging op de maatschappij en de beschikbaarheid van betrouwbare gegevens.

3 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de prospectus of jaarverslagen van het betreffende financiële product, specifiek naar de SFDR-bijlage. In deze SFDR-bijlage, alsook in de beleggingsstrategie vindt u meer informatie over hoe wij duurzaamheid en de ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren integreren in onze financiële producten.

In deze verklaring geeft AVB meer informatie over haar werkwijze voor het identificeren, prioriteren en aanpakken van de belangrijkste ongunstige effecten van haar beleggingsbeslissingen op verschillende duurzaamheidsfactoren met betrekking tot de beleggingsportefeuille van ASR Leven.

Deze verklaring bestaat uit de volgende onderdelen:

- I. Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren
- II. Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren
- III. Engagementbeleid
- IV. Verwijzingen naar internationale normen
- V. Historische vergelijking

Summary SFDR statement Principal Adverse Impacts (PAI)

ASR Levensverzekering N.V. (ASR Leven, LEI: 724500O4GUVTGSZEU248) takes the principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors into consideration.

ASR Levensverzekering N.V. (ASR Leven) is part of ASR Nederland N.V. ASR Nederland N.V. pursues an umbrella investment policy that applies to all its divisions, the a.s.r. SRI (Socially Responsible Investment) policy. In addition, ASR Leven has its own investment policy. ASR Leven's asset management was subsequently fully outsourced to ASR Vermogensbeheer N.V. (AVB). This Statement therefore describes how AVB, being the asset manager of ASR Leven, takes into account the most important adverse effects of its investment decisions on sustainability factors regarding the relevant investment portfolio of ASR Leven in accordance with the investment policy of ASR Nederland N.V. and ASR Leven.

This statement on the principal adverse impacts of investment decisions on sustainability factors covers the reference period from 1 January to 31 December 2022. This document will be updated and, where relevant, modified according to new insights and objectives, available information, market developments and changes to legislation and regulation.

This statement will also include any measures or targets planned for the subsequent reference period to prevent or mitigate the principal adverse impacts identified. This statement is prepared under European legislation on sustainability, namely the Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR).

4 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

This European regulation requires that if a company takes account of the principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors, it shall prepare a statement of how it conducts a thorough policy-related analysis of these adverse impacts.

In the Socially Responsible Investment (SRI) policy, AVB takes measures to prevent or mitigate the adverse impacts of its investment decisions on the sustainability factors. These measures may include: Exclusions, ESG integration, Active ownership (engagement and/or voting) and impact investing. For a detailed explanation of these measures, see AVB's [SRI Policy](#) and [climate strategy](#).

What the principal adverse impacts of investment decisions on sustainability factors are and how such impacts are taken into account when making an investment decision depends on several factors such as: the asset class, the type of fund, the investment strategy, the sector invested in, the impact of the investment in question on society and the availability of reliable data. For more information on this, see the prospectus or annual reports of the relevant financial product, specifically the SFDR Appendix. In this SFDR Appendix, as well as in the investment strategy, you will find more information on how we integrate sustainability and adverse impacts on sustainability factors in our financial products.

In this statement, AVB provides more information on its methodology for identifying, prioritising and addressing the principal adverse impacts of its investment decisions on various sustainability factors regarding the relevant investment portfolio of ASR Leven.

I. Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren

AVB houdt rekening met de belangrijkste ongunstige effecten van haar beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren als onderdeel van haar Socially Responsible Investment(SRI)-beleid. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste ongunstige effecten waar AVB rekening mee houdt en welke maatregelen AVB onderneemt om het ongunstige effect te voorkomen of te verminderen. Het overzicht van de genomen maatregelen is als volgt gecategoriseerd:

- i) Algemene maatregelen (waarbij indien relevant wordt ingegaan op: Impact investing en ESG-integratie);
- ii) Engagement; en
- iii) Stembeleid

De effecten betreffen intern en extern beheerde beleggingen tenzij anders aangegeven.

5 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren (Tabel 1)

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Broeikasgasemissies	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	428.013,25 t CO ₂ equivalent	*	**	<p>Algemene benadering</p> <p>ASR Nederland N.V. is ondertekenaar van het Parijs-akkoord en gecommitteerd aan het Net Zero Asset Manager Initiatief. Hiermee verplicht AVB zich om in 2050 of eerder een nettoCO₂-uitstoot van nul te bereiken met als doel de wereldwijde temperatuurstijging te beperken tot 1,5 graden Celsius. Om dit te realiseren zijn organisatie brede doelstellingen vastgesteld om de koolstofvoetafdruk van de beleggingsportefeuille in de periode tussen 2015 en 2030 met 65% te verminderen, met specifieke subdoelen per activaklasse. AVB hanteert eveneens de doelstelling om per ultimo 2024 4,5 miljard Euro aan impact investeringen in portefeuille te hebben. Deze investeringen bestaan voor een belangrijk deel uit hernieuwbare energiebronnen en low-carbon oplossingen. Daarnaast sluit AVB beleggingen in steenkool (0%) uit en stelt zij een grens aan beleggingen in onconventionele olie- en gas (max 5%) en van elektriciteit uit fossiele brandstoffen (max 20%) of kernenergie (max 50%).</p>

6 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					<p>Engagement</p> <p>Wij voeren intensieve gesprekken (engagements) met fossiele en carbon-intensieve bedrijven met als doelstelling te beleggen in bedrijven die voldoen aan de criteria voor klimaatvriendelijke beleggingen, zoals vastgesteld in het Klimaatakkoord van Parijs. AVB hanteert hierbij een duidelijke fossiele exit-strategie bestaande uit 3 fasen. Zie onze klimaatstrategie voor een uitgebreide toelichting hierop. Bedrijven die niet in staat zijn mee te gaan in de overgang naar netto-nul in overeenstemming het Klimaatakkoord van Parijs worden uitgesloten. Daarnaast voeren wij via onze engagement-leveranciers met nog een significant aantal andere partijen engagement gericht op decarbonisatie en de realisatie van de Parijs-doelstellingen. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de website van AVB.</p>

7 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					<p>Stembeleid</p> <p>Wij stemmen in overeenstemming met onze klimaatstrategie, welke gericht is op de vermindering van CO₂-uitsloot (decarbonisatie) van ondernemingen. Waar mogelijk gebruiken wij ook ons recht om klimaatgerelateerde resoluties in te dienen tijdens aandeelhoudersvergaderingen. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de website van AVB</p> <p>Geplande maatregelen</p> <p>AVB zal doorgaan met het uitvoering geven aan de fossiele exit-strategie zoals uitgestippeld in onze klimaatstrategie. Ook blijven wij onze carbon footprint monitoren, zodat eventueel tijdig kan worden bijgestuurd om onze doelstellingen in 2030 te realiseren. AVB blijft zich inzetten om samenwerking en/of betrokkenheid te zoeken met ondernemingen en ESG dataleveranciers om deze doelen te bereiken. Dit houdt concreet in dat wij onze gesprekken met 17 olie- en gas bedrijven zullen continueren (fase 2) en dat wij zullen starten met de engagement trajecten met de 20 meest CO₂-intensieve bedrijven (fase 3). Bovendien streeft AVB ernaar om impactinvesteringen te vergroten, met een sterke nadruk op ondernemingen die zich inzetten voor het verminderen van hun BKG-emissies.</p>

8 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
	Scope 2-BKG-emissies	112.906,09 t CO ₂ equivalent	*	**	Zie maatregelen BKG, zoals toegelicht op PAI 1.1.
	Scope 3-BKG-emissies	5.392.889,44 t CO ₂ equivalent	*	**	Zie maatregelen BKG, zoals toegelicht op PAI 1.1.
	Totale BKG-emissies	5719.599,87t CO ₂ equivalent	*	**	Zie maatregelen BKG, zoals toegelicht op PAI 1.1.
2. Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk	365,93 t CO ₂ equivalent per miljoen EUR aan beleggingen	*	**	Zie maatregelen BKG, zoals toegelicht op PAI 1.1.
3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	80,33 t/EUR miljoen omzet	*	**	Zie maatregelen BKG, zoals toegelicht op PAI 1.1.
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele	Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	2,96%	*	**	Zie maatregelen BKG, zoals toegelicht op PAI 1.1.

9 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie en opwekking van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen	56,79%	*	**	Zie maatregelen BKG, zoals toegelicht op PAI 1.1.

10 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaateffecten	0,32	*	**	Zie maatregelen BKG, zoals toegelicht op PAI 1.1.
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	0,01%	*	**	<p>Algemene benadering</p> <p>AVB onderkent het belang van biodiversiteit en tegen gaan van biodiversiteitsverlies. Dit is de reden dat AVB ook de Finance Pledge for Biodiversity heeft ondertekend. Hiermee committeert AVB zich om uiterlijk 2024 doelstellingen te formuleren om biodiversiteitsverlies in de beleggingsportefeuille tegen te gaan. AVB heeft deelgenomen aan verschillende pilots om biodiversiteitsmetingen te analyseren en een uitgebreide verkenning van dataleveranciers en methodologieën in de markt gedaan op dit terrein. In 2023 voert AVB een eerste analyse uit van de impact en afhankelijkheden van biodiversiteit van de beleggingen en zal deze resultaten publiceren. Biodiversiteit en landgebruik maken reeds deel uit van het ESG-profiel van een bedrijf.</p>

11 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					<p>Controverses op dit gebied kunnen worden beschouwd als risico's of schendingen van de UN Global Compact Principles. Indien uit data blijkt dat er sprake is van (het risico van) verlies van biodiversiteit, zal AVB hierop reageren door middel van engagement of uitsluiting.</p> <p>Engagement AVB voert meerdere engagements op het gebied van biodiversiteit en natuurinclusiviteit, zoals ontbossing (palmolie en soja), chemische stoffen en vervangers van dierlijke eiwitten. Momenteel doen wij ook onderzoek naar de impact van plastic en mogelijkheden om hier (gezamenlijk met andere partijen) engagement trajecten op te starten. Hierover wordt per kwartaal gerapporteerd. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de website van AVB.</p> <p>Stembeleid AVB probeert op aandeelhoudersvergaderingen altijd te stemmen voor resoluties die een positieve bijdrage leveren aan de impact op biodiversiteit. Momenteel gaan dergelijke resoluties voornamelijk over het inzichtelijk maken van het gebruik van plastic. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de website van AVB.</p>
α . s . r .					

12 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
					<p>Geplande maatregelen</p> <p>AVB ambieert om de biodiversiteits-footprint (een maatstaf die de impact van bedrijfsactiviteiten op de biodiversiteit meet) op een structurele en periodieke manier inzichtelijk te maken en hierop te kunnen acteren en monitoren. AVB werkt samen met verschillende partijen om de impact van biodiversiteit beter meetbaar en inzichtelijk te maken. Zo werkt AVB bijvoorbeeld samen met DNB en voeren wij actief dialoog met ESG dataleveranciers over mogelijke verbeteringen op dit terrein.</p>	
Watergehalte	8. Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,02 t/EUR miljoen aan beleggingen	*	**	<p>Algemene benadering</p> <p>AVB evalueert het waterverbruik van bedrijven binnen het ESG-profiel van de ondernemingen, voor zover er beschikbare gegevens zijn. Watergebruik is dan ook voor AVB een belangrijk thema. AVB beoordeelt in haar screening onder andere of bedrijven activiteiten hebben in gebieden die waterstress (gebieden waar water schaars is) ervaren en in hoeverre dit lokale gemeenschappen beïnvloedt, als ook wat voor maatregelen bedrijven treffen om waterverbruik in de productie terug te brengen.</p>

13 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					<p>Engagement Wij voeren via verschillende kanalen engagement op gebied van water, zo participeren wij o.a. in een collectief engagement traject geleid door <u>Ceres</u> en voeren wij meerdere engagements over water via engagement leveranciers. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de <u>website</u> van AVB.</p> <p>Stembeleid AVB stemt op aandeelhoudersvergaderingen in lijn met het SRI beleid en steunt resoluties gericht op meer transparantie omtrent watergebruik en het reduceren van waterstress waar relevant. Een belangrijk thema binnen deze resoluties is het inzichtelijk maken van water risk exposure. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de <u>website</u> van AVB.</p> <p>Geplande maatregelen AVB zal de huidige engagement trajecten rondom water voortzetten en/of uitbreiden. Aanvullend gaat AVB onderzoek doen naar meer bruikbare data omtrent water en natural capital.</p>

14 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval	Door de ondernemingen waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	1,22 t/EUR miljoen aan beleggingen	*	**	<p>Algemene benadering</p> <p>Voor gevaarlijk afval hanteert AVB in het SRI beleid uitsluitingscriteria voor het aandeel nucleaire energie (max 50%). Bedrijven die meer dan 50% van hun omzet halen uit nucleaire energie worden uitgesloten van het beleggingsuniversum. Afvalbeheer is onderdeel van de SRI screening van bedrijven. Hierbij wordt beoordeelt in hoeverre bedrijven gevaarlijk afval produceren en reduceren.</p> <p>Engagement</p> <p>Op gebied van gevaarlijk afval voeren wij voornamelijk engagements via onze engagement leveranciers. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de website van AVB.</p> <p>Stembeleid</p> <p>Indien relevante resoluties op gebied van gevaarlijk en/of radioactief afval worden ingediend zullen wij altijd trachten deze risico's te minimaliseren. Momenteel zijn dergelijke resoluties vrij zeldzaam. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de website van AVB.</p>

15 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
					Geplande maatregelen Wij blijven de ontwikkelingen op gebied van gevaarlijk afval monitoren en indien wij dit noodzakelijk achten worden grenswaarden of uitsluitingscriteria aangepast.	
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping						
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	0,40%	*	**	Algemene benadering Het SRI-beleid is gebaseerd op internationale normen en convenanten zoals het UN Global Compact, de OECD Guidelines for Multinational Enterprises, de UN Guiding Principles on Business and Human Rights en International Labour Organization (ILO) conventies. Bedrijven die ernstige controverses hebben op het gebied van deze conventies zoals mensenrechten, arbeidsrechten en milieu, worden uitgesloten van het beleggingsuniversum. Voor het vaststellen van een controversie maakt AVB gebruik van twee data-leveranciers: Moody's ESG en MSCI ESG. Door informatie van twee onafhankelijke partijen te combineren wordt gestreefd naar een zo objectief mogelijke analyse.

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					<p>Engagement</p> <p>AVB monitort haar investeringen op basis van deze standaarden en op mogelijke schendingen en/of controversieel gedrag. Dit kan leiden tot directe uitsluiting. In het geval wij een potentiële verbetering zien starten wij een engagement traject. In principe duurt een dergelijk traject 3 jaar. Aan het begin worden doelstellingen ter verbetering geformuleerd en aan het bedrijf gecommuniceerd. Als een bedrijf na deze tijd onvoldoende voortgang laat zien zal het bedrijf worden uitgesloten van het beleggingsuniversum. De voortgang wordt ieder half jaar gepubliceerd op de website van AVB.</p> <p>Stembeleid</p> <p>AVB stemt in lijn met het SRI beleid en neemt hierbij informatie van dataleveranciers en engagement gesprekken waar mogelijk mee. Een stemverslag wordt jaarlijks gepubliceerd op de website en het volledige stemgedrag van AVB is te zien op een online dashboard: vds.issgovernance.com</p> <p>Geplande maatregelen</p> <p>Voortzetten van bestaande doelstellingen.</p>

17 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
11. Ontbreken van procedures en compliance mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtsnoeren kunnen worden aangepakt	31,37%	*	**	<p>Algemene benadering Het SRI beleid is gebaseerd op internationale normen en convenanten zoals het UN Global Compact, de OECD Guidelines for Multinational Enterprises, de UN Guiding Principles on Business and Human Rights en International Labour Organization (ILO) conventies.</p> <p>Engagement AVB monitort bedrijven op naleving van deze standaarden, waarbij ook wordt gekeken naar de aanwezigheid van klachtenafhandelingsregelingen, en identificeert schendingen en ander controversieel gedrag. Als gevolg hiervan kan er directe uitsluiting plaatsvinden of, indien er mogelijkheden tot verbetering wordt er een engagementtraject gestart.</p> <p>Stembeleid AVB stemt in lijn met het SRI beleid en neemt hierbij informatie van dataleveranciers en engagement gesprekken waar mogelijk mee. Een stemverslag wordt jaarlijks gepubliceerd op de website en het volledige stemgedrag van AVB is te zien op een online dashboard: vds.issgovernance.com</p>

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					<p>Geplande maatregelen</p> <p>Voortzetten van bestaande doelstellingen.</p>
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	5,99%	*	**	<p>Algemene benadering</p> <p>Goed bestuur, gelijkheid en discriminatie en gelijkwaardige beloning zijn onderdeel van het SRI beleid en screening van bedrijven binnen het beleggingsuniversum. Bedrijven die significante controverses op deze onderwerpen hebben kunnen worden uitgesloten van het beleggingsuniversum.</p> <p>Engagement</p> <p>AVB identificeert en analyseert controverses op dit gebied, die kunnen leiden tot uitsluiting of een engagementtraject. Momenteel zijn we al actief betrokken bij een aantal ondernemingen op dit onderwerp in samenwerking met Hermes EOS. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de website van AVB.</p> <p>Stembeleid</p> <p>Voor dit specifieke onderwerp stemmen wij voor resoluties op AvA's om loonkloofverschillen te minimaliseren, indien relevant. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de website van AVB.</p>

19 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
13. Genderdiversiteit raad van bestuur	Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	33,89%	*	**	<p>Algemene benadering</p> <p>Goed bestuur, gelijkheid en discriminatie en gelijkwaardige beloning zijn onderdeel van het SRI beleid en screening van bedrijven binnen het belegging-universum. Bedrijven die significante controverses op deze onderwerpen hebben kunnen worden uitgesloten van het beleggingsuniversum.</p> <p>Engagement</p> <p>Wanneer wij controverses identificeren op het gebied van bovengenoemde onderwerpen kan dit leiden tot het starten van engagementtrajecten. Momenteel zijn we al actief betrokken bij een aantal ondernemingen op dit onderwerp in samenwerking met Hermes EOS. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de website van AVB.</p> <p>Stembeleid</p> <p>Voor dit specifieke onderwerp stemmen wij voor resoluties op AvA's om diversiteit te bevorderen, indien relevant. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de website van AVB.</p>

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					<p>Geplande maatregelen</p> <p>Voortzetting van de bestaande doelstellingen en het opvolgen van data beschikbaarheid om verschillen rondom diversiteit te analyseren en minimaliseren.</p>
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0%	*	**	<p>Algemene benadering</p> <p>In het SRI-beleid is vastgelegd dat AVB een zero tolerance houding aanneemt wat betreft de productie en/of verkoop van conventionele en controversiële wapens, inclusief essentiële onderdelen hiervan. Hierin wordt niet belegd.</p> <p>Engagement</p> <p>AVB voert geen engagements aangezien zij niet in wapens belegt.</p> <p>Stembeleid</p> <p>AVB heeft geen stemrechten wat betreft ondernemingen die hierin actief zijn, aangezien zij niet belegt in wapens.</p> <p>Geplande maatregelen:</p> <p>Voortzetten van bestaande doelstellingen.</p>

21 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen					
15.BKG-intensiteit	BKG-intensiteit landen waarin is belegd	240,53 tCO ₂ eq/miljoen EUR	*	**	<p>Algemene benadering</p> <p>ASR Nederland N.V. is ondertekenaar van het Parijsakkoord en gecommitteerd aan het Net Zero Asset Manager Initiatief. Hiermee verplicht AVB zich om in 2050 of eerder een netto CO₂-uitstoot van nul te bereiken met als doel de wereldwijde temperatuurstijging te beperken tot 1,5 graden Celsius. Om dit te realiseren zijn organisatie brede doelstellingen vastgesteld om de koolstofvoetafdruk van de beleggingsportefeuille in de periode tussen 2015 en 2030 met 65% te verminderen, met specifieke subdoelen per activaklasse. AVB hanteert eveneens de doelstelling om per ultimo 2024 4,5 miljard Euro aan impact investeringen in de portefeuille te hebben. Deze investeringen bestaan voor een belangrijk deel uit hernieuwbare energiebronnen en low-carbon oplossingen. Daarnaast sluit AVB beleggingen in steenkool (0%) uit en stelt zij een grens aan beleggingen in onconventionele olie- en gas (max 5%) en van elektriciteit uit fossiele brandstoffen (max 20%) of kernenergie (max 50%).</p>

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					<p>AVB berekent de BKG-voetafdruk van de landen in de beleggingsportefeuille volgens de PCAF-methodologie en publiceert de resultaten in het jaarlijkse klimaatrapport of in de relevante fondsdocumentatie. AVB heeft doelen gesteld om de BKG-voetafdruk van de landenportefeuille voor eigen rekening tussen 2015 en 2030 met 50% te verminderen. Bovendien hanteert AVB specifieke klimaatuitsluitingen voor landen die niet goed presteren op het gebied van de milieu-gerelateerde SDG's (7, 13, 14, 15). Voor de fondsen die AVB beheert, worden extra klimaatmaatregelen genomen, zoals een percentage aan groene obligaties.</p> <p>Engagement</p> <p>AVB gaat soms in gesprek met landen over hun klimaatbeleid, met name met betrekking tot het uitfaseren van fossiele brandstoffen en het tegengaan van ontbossing. Daarnaast neemt AVB actief deel aan diverse sectorinitiatieven die bij overheden lobbyen om hun uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de website van AVB.</p>

23 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					<p>Geplande maatregelen</p> <p>De PCAF methodologie voor landen wordt aangepast aan de Global Standards. AVB zal deze aanpassingen analyseren rekening houdend met de effecten op de gerapporteerde cijfers en targets. Daarnaast wordt er gewerkt aan de Scope 3 analyse voor landen, waarbij gekeken wordt naar de coverage en kwaliteit van data. Voor sommige landen zijn namelijk geen gegevens beschikbaar.</p>

24 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
16.Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0 (0%)	*	**	<p>Algemene benadering</p> <p>In overeenstemming met het SRI-beleid sluit AVB voor haar intern beheerde beleggingen landen uit die de mensen- (of arbeids)rechten niet respecteren. Deze parameter betreft voorlopig niet alle extern beheerde beleggingen. AVB maakt hiervoor gebruik van gegevens van Freedom House. Landen die als 'not-free' worden beoordeeld, worden uitgesloten van het beleggingsuniversum van AVB. De lijst met uitgesloten landen is te vinden op de website van ASR. Bovendien hanteert AVB positieve criteria, waaronder de beoordeling van mensenrechten op basis van de SDG-index.</p> <p>Geplande maatregelen</p> <p>Voortzetten van bestaande doelstellingen en inventarisatie interpretatie parameter in de markt.</p>

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Indicatoren voor beleggingen in vastgoedactiva					
17. Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen	0,29	*	**	<p>Algemene benadering AVB is ondertekenaar van het Parijsakkoord en gecommitteerd aan het Net Zero Asset Manager Initiatief. Hiermee verplicht AVB zich om in 2050 of eerder een netto CO₂-uitstoot van nul te bereiken met als doel de wereldwijde temperatuurstijging te beperken tot 1,5 graden Celsius. Om bij te dragen aan de vermindering van CO₂-uitstoot acht AVB en a.s.r. real assets investment partners (a.s.r. ip) het van groot belang dat de vastgoedportefeuille in lijn met het 1,5 graden Celsius pad wordt verduurzaamd. Hierbij hebben AVB en a.s.r. real assets investment partners (a.s.r. ip) de ambitie om volledig inzicht te krijgen in de duurzaamheidskarakteristieken van het vastgoed in de portefeuille.</p> <p>Geplande maatregelen a.s.r. ip maakt gebruik van de CRREM-tool om te monitoren of portefeuilles op koers liggen in relatie tot de doelstellingen van het Parijs-akkoord. Aan de hand van specifieke en op maat toegesneden KPI's/doelstellingen/minimale vereisten meet a.s.r. ip de voortgang van de fondsmanagers.</p>

26 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					Indien binnen de vastgoedportefeuille de vastgestelde doelstellingen boven een bepaalde grenswaarden komen te liggen vindt er engagement plaats met de betreffende fondsmanager(s).
18. Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva	48,64%	*	**	<p>Algemene benadering</p> <p>AVB is ondertekenaar van het Parijsakkoord en gecommiteerd aan het Net Zero Asset Manager Initiatief. Hiermee verplicht AVB zich om in 2050 of eerder een netto CO₂-uitstoot van nul te bereiken met als doel de wereldwijde temperatuurstijging te beperken tot 1,5 graden Celsius. Om bij te dragen aan de vermindering van CO₂-uitstoot acht AVB en a.s.r. real assets investment partners (a.s.r. ip) het van groot belang dat de vastgoedportefeuille in lijn met het 1,5 graden Celsius pad wordt verduurzaamd. Hierbij hebben AVB en a.s.r. real assets investment partners (a.s.r. ip) de ambitie om volledig inzicht te krijgen in de duurzaamheidskarakteristieken van het vastgoed in de portefeuille.</p>

27 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Andere indicatoren voor de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren (Tabel 2)

Klimaat- en andere milieu-indicatoren					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					<p>Geplande maatregelen a.s.r. ip maakt gebruik van de CRREM-tool om te monitoren of portefeuilles op koers liggen in relatie tot de doelstellingen van het Parijs-akkoord. Aan de hand van specifieke en op maat toegesneden KPI's/doelstellingen/minimale vereisten meet a.s.r. ip de voortgang van de fondsmanagers. Indien binnen de vastgoedportefeuille de vastgestelde doelstellingen boven een bepaalde grenswaarden komen te liggen vindt er engagement plaats met de betreffende fondsmanager(s).</p>

Klimaat- en andere milieu-indicatoren						
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
Emissies	4. Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie die aansluiting bij de Overeenkomst van Parijs beogen	28,92%	*	**	<p>Algemene benadering</p> <p>ASR Nederland N.V. is ondertekenaar van het Parijsakkoord en gecommitteerd aan het Net Zero Asset Manager Initiatief. Hiermee verplicht AVB zich om in 2050 of eerder een netto CO₂-uitstoot van nul te bereiken met als doel de wereldwijde temperatuurstijging te beperken tot 1,5 graden Celsius. Om dit te realiseren zijn organisatie brede doelstellingen vastgesteld om de koolstofvoetafdruk van de beleggingsportefeuille in de periode tussen 2015 en 2030 met 65% te verminderen, met specifieke subdoelen per activaklasse. AVB hanteert eveneens de doelstelling om per ultimo 2024 4,5 miljard Euro aan impact investeringen in de portefeuille te hebben. Deze investeringen bestaan voor een belangrijk deel uit hernieuwbare energiebronnen en low-carbon oplossingen. Daarnaast sluit AVB beleggingen in steenkool (0%) uit en stelt zij een grens aan beleggingen in onconventionele olie- en gas (max 5%) en van elektriciteit uit fossiele brandstoffen (max 20%) of kernenergie (max 50%).</p>

Klimaat- en andere milieu-indicatoren					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					<p>Engagement</p> <p>Wij voeren intensieve gesprekken (engagements) met fossiele en carbon-intensieve bedrijven met als doelstelling te beleggen in bedrijven die voldoen aan de criteria voor klimaatvriendelijke beleggingen, zoals vastgesteld in het Klimaatakkoord van Parijs. AVB hanteert hierbij een duidelijke fossiele exit-strategie bestaande uit 3 fasen. Zie onze klimaatstrategie voor een uitgebreide toelichting hierop. Bedrijven die niet in staat zijn mee te gaan in de overgang naar netto-nul in overeenstemming het Klimaatakkoord van Parijs worden uitgesloten. Daarnaast voeren wij via onze engagement-leveranciers met nog een significant aantal andere partijen engagement gericht op decarbonisatie en de realisatie van de Parijsdoelstellingen. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de website van AVB.</p>

Klimaat- en andere milieu-indicatoren					
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					<p>Stembeleid</p> <p>Wij stemmen in overeenstemming met onze klimaatstrategie, welke gericht is op de vermindering van CO₂-uitsloot (decarbonisatie) van ondernemingen. Waar mogelijk gebruiken wij ook ons recht om klimaatgerelateerde resoluties in te dienen tijdens aandeelhoudersvergaderingen. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de website van AVB.</p> <p>Geplande maatregelen</p> <p>AVB zal doorgaan met het uitvoering geven aan de fossiele exit-strategie zoals uitgestippeld in onze klimaatstrategie. Ook blijven wij onze carbon footprint monitoren, zodat eventueel tijdig kan worden bijgestuurd om onze doelstellingen in 2030 te realiseren. AVB blijft zich inzetten om samenwerking en/of betrokkenheid te zoeken met ondernemingen en ESG data-leveranciers om deze doelen te bereiken. Dit houdt concreet in dat wij onze gesprekken met 17 olie- en gas bedrijven zullen continueren (fase 2) en dat wij zullen starten met de engagement trajecten met de 20 meest CO₂-intensieve bedrijven (fase 3). Bovendien streeft AVB ernaar om impactinvesteringen te vergroten, met een sterke nadruk op ondernemingen die zich inzetten voor het verminderen van hun BKG-emissies.</p>

Klimaat- en andere milieu-indicatoren						
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
Broeikasgasemissiesww	18. BKG-emissies	Door vastgoedactiva veroorzaakte scope 1-BKG-emissies		*	**	Algemene benadering AVB en a.s.r. houden rekening met deze indicator door te werken aan het verbeteren van de energiezuinigheid en duurzaamheid van woningen, door proactief duurzaamheidsfinanciering te verstrekken aan zowel nieuwe als bestaande klanten en door een methodeologie te ontwikkelen om de impliciete verbetering van de energie-efficiëntie te meten. Er wordt met meer dan 20 andere financiële dienstverleners samengewerkt in de EEM-NL Hub. Het EEM-NL Hub (Energy Efficient Mortgages Hub Netherlands) is een initiatief van spelers in de Nederlandse hypotheekmarkt om ideeën en relevante marktontwikkelingen te delen met betrekking tot energie efficiënte hypotheek. Verduurzaming van huizen en gebouwen staat centraal voor de EEM Hub NL. Met de WelThuis verduurzamingshypotheek faciliteren a.s.r. en AVB de geldnemer met toegankelijke en aantrekkelijke financiering voor het verduurzamen van de woning, en dragen daarmee bij aan mitigatie van klimaatverandering. Zie de website van a.s.r. voor meer informatie hierover. Bestaande geldnemers kunnen ook een verduurzamingshypotheek afsluiten om hun huidige woning te verduurzamen.
		Door vastgoedactiva veroorzaakte scope 2-BKG-emissies	4.297 ton CO ₂ eq scope 1+2			
		Door vastgoedactiva veroorzaakte scope 3-BKG-emissies	2.252 ton CO ₂ eq			
		Totale door vastgoedactiva veroorzaakte BKG-emissies	6.549 ton CO ₂ eq			

Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping (Tabel 3)

Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping						
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
					Geplande maatregelen Voortzetten van bestaande doelstellingen.	
Sociaal	19. Gemiddelde score vrijheid van meningsuiting	Mate waarin politieke en maatschappelijke organisaties vrijelijk kunnen functioneren, met inbegrip van een kwantitatieve indicator.	83,76	*	**	Algemene benadering AVB houdt zich aan de beleggingsrestricties die voortvloeien uit de sanctielijsten van internationale organisaties zoals de Verenigde Naties en de Europese Unie en sanctielijsten opgesteld door de Verenigde Staten. In overeenstemming met het SRI-beleid sluit AVB landen uit die de mensen- (of arbeids)rechten niet respecteren. AVB maakt hiervoor gebruik van gegevens van Freedom House. Landen die als 'not-free' worden beoordeeld, worden uitgesloten van het beleggingsuniversum van AVB. De lijst met uitgesloten landen is te vinden op de website van ASR. Daarnaast hanteert AVB positieve criteria, waaronder de beoordeling van mensenrechten op basis van de Sustainable Development Goals -index.
					Geplande maatregelen Voortzetten van bestaande doelstellingen.	

33 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping						
Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2022	Effecten 2021	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
Governance	21. Gemiddelde corruptiescore	Maatstaf voor het gepercipieerde corruptieniveau in de publieke sector, aan de hand van een kwantitatieve indicator.	66,61	*	**	<p>Algemene benadering AVB houdt zich aan de beleggingsrestricties die voortvloeien uit de sanctielijsten van internationale organisaties zoals de Verenigde Naties en de Europese Unie en sanctielijsten opgesteld door de Verenigde Staten. Het SRI-beleid van AVB sluit landen uit die een hoge mate van corruptie kennen. AVB maakt gebruik van gegevens van Transparency International, die de Corruption Perception Index (CPI) publiceert. Landen met een score lager dan 30 in de CPI worden uitgesloten van het beleggingsuniversum van AVB.</p> <p>Geplande maatregelen Voortzetten van bestaande doelstellingen.</p>

- AVB kan het vermogensbeheer uitbesteden door gebruik te maken van externe vermogensbeheerders. Indien hiertoe wordt besloten, wil AVB dat de externe vermogensbeheerder zo veel mogelijk belegt in overeenstemming met het duurzaamheidsbeleid (zie het [SRI-beleid](#)). Het kan echter voorkomen dat bepaalde beleggingen van een externe vermogensbeheerder afwijken van het duurzaamheidsbeleid van AVB. Dit kan een materiële impact hebben op de kwantitatieve resultaten van de ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren (PAI-indicatoren).
- * Deze kolom is niet van toepassing, aangezien 2022 de eerste rapportageperiode is waarin de kwantitatieve elementen met betrekking tot de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren worden opgenomen.
- ** Deze kolom is niet van toepassing. In deze kolom wordt uitgelegd hoe de specifieke indicator voor de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren (PAI-indicator) zich heeft ontwikkeld ten opzichte van verschillende referentieperiodes, en hoe dit verband houdt met de genomen maatregelen. Vanaf juni 2024 zullen de ongunstige effecten gemeten zijn over meerdere jaren. Vanaf dan zal een vergelijkende analyse worden uitgevoerd om te bepalen wat de ontwikkeling is van de ongunstige effecten.

II. Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Methodologie, aanpak om ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren vast te stellen en te beoordelen

Bij het screenen van onze beleggingsportefeuille worden de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren geanalyseerd, vastgesteld en gerangschikt, met als doel deze effecten vervolgens te voorkomen en te verminderen. Zoals aangegeven in het SRI-beleid, screent AVB periodiek bedrijven op het schenden van internationale normen, zoals het UN Global Compact, de OESO-richtlijnen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights. Hiermee wordt het beleggingsuniversum, waarin door AVB belegd kan worden, gecontroleerd op ondernemingen die mogelijk mensenrechten, arbeidsnormen, milieu-normen en/of anti-corruptieregels schenden of die betrokken zijn bij anderszins controversiële activiteiten. Dit proces wordt het Due Diligence (DD) proces genoemd. Ter beoordeling wordt tijdens het DD-proces gekeken naar de invloed (impact) van het gedrag van de onderneming op de samenleving en/of milieu en de ernst, schaal, onomkeerbaarheid van de gevolgen van dat gedrag en de kans dat schending plaatsvindt. AVB gebruikt hierbij informatie van twee onafhankelijke ESG-dataleveranciers, Moody's ESG en MSCI ESG.

35 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indien als gevolg van dit Due Diligence proces ondernemingen worden geïdentificeerd op controversiële activiteiten en/of schending van internationale normen zullen deze worden uitgesloten. Tevens gebruikt AVB in bepaalde gevallen haar invloed wanneer blijkt dat ondernemingen in de beleggingsportefeuille (potentieel) negatieve impact veroorzaken of dreigen te veroorzaken. Zij gebruikt haar invloed bijvoorbeeld via engagement en/of door te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen, om zodoende deze negatieve impact van een onderneming te voorkomen en/of te mitigeren. Zie voor meer informatie over de maatregelen die AVB neemt voor het beperken van de belangrijkste ongunstige effecten het bovenstaande onderdeel “Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren”.

Deze verklaring is op 30 juni 2023 op de website gepubliceerd in lijn met de verklaring die door de directie van AVB is goedgekeurd op 29 juni 2023.

De directie van ASR Leven heeft deze verklaring op 11 juli 2023 goedgekeurd.

Keuze onverplichte indicatoren

Naast de 18 verplichte indicatoren die AVB, namens ASR Leven, in dit statement opgenomen heeft, zijn er 4 aanvullende onverplichte indicatoren weergegeven. Dit zijn:

1. Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstof-emissiereductie (PAI 2.4);
2. BKG-emissies (PAI 2.18);
3. Gemiddelde score vrijheid van meningsuiting (PAI 3.19);
4. Gemiddelde corruptiescore (PAI 3.21).

De keuze voor deze indicatoren heeft AVB, namens ASR Leven, gemaakt door binnen haar beleggingen rekening te houden met een aantal criteria, zoals de waarschijnlijkheid van het optreden en de ernst van de belangrijkste ongunstige effecten, met inbegrip van het potentieel onherstelbare karakter ervan. Deze additionele indicatoren sluiten ook aan bij de belangrijkste thema's van het SRI-beleid.

Governance, verantwoordelijkheid voor uitvoering

AVB is een 100% dochteronderneming van ASR Nederland N.V. en heeft ten doel het beheren van beleggingsinstellingen en het verlenen van beleggingsdiensten voor groepsmaatschappijen en derden. Binnen ASR Nederland N.V. is de verantwoordelijkheid voor duurzaamheid belegd bij de voorzitter van de Raad van Bestuur. In 2021 is binnen de Raad van Commissarissen (RvC) een commissie ESG (Environmental, Social, Governance) ingesteld. Deze commissie adviseert en ondersteunt de RvC in zijn toezichhoudende rol met betrekking tot ontwikkelingen op het gebied van ESG en resultaten van duurzame bedrijfsstrategie. AVB voert dit beleid uit voor wat betreft de beleggingen die zij voor a.s.r. Nederland N.V. en haar dochterondernemingen in beheer heeft. Daarnaast heeft ASR Leven een eigen beleggingsbeleid dat AVB toepast. Het duurzaamheidsbeleid vastgesteld door ASR Nederland N.V. is ook van toepassing op ASR Leven.

Dienstverlening AVB:

De dienstverlening van AVB bestaat uit:

- Collectief vermogensbeheer (het aanbieden van deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen);
- Individueel vermogensbeheer (vermogensbeheer op basis van een mandaat) en het ontvangen en doorgeven van orders.

AVB verzorgt haar dienstverlening binnen de kaders van het a.s.r. SRI beleid. Het is mogelijk dat er additionele duurzaamheidsrestricties en doelstellingen door beleggingsinstellingen (collectief vermogensbeheer) en door klanten (individueel vermogensbeheer) worden toegevoegd.

Bij de uitvoering van beleggingstransacties zijn voor AVB het SRI-beleid, de adviezen en uitsluitingen zoals bepaald door het ESG comité en de afspraken met de klant/beleggingsinstelling leidend.

De Raad van bestuur (RvB) van ASR Nederland N.V. evalueert het ASR SRI-beleid regelmatig en stelt het periodiek vast. Bij de evaluatie wordt de directie ondersteunt door het ESG comité. Dit comité wordt op haar beurt ondersteunt door een afdeling ESG binnen AVB.

De afdeling heeft de volgende taken:

- het monitoren van marktontwikkelingen;
- het identificeren van opkomende ESG-risico's (en kansen);
- het doen van voorstellen voor het SRI-beleid (verbeteringen c.q. aanvullingen);
- het uitvoeren van het actieve aandeelhoudersbeleid;
- het opleiden van interne en externe stakeholders (waaronder klanten) en daarmee het creëren van draagvlak voor het AVB SRI-beleid;
- met de portefeuillemanagers voorstellen formuleren voor klanten en beleggingsinstellingen.

Inrichting AVB:

AVB heeft conform artikel 15 AIFM richtlijn, artikel 4:14, de leden 1 en 2 Wft en artikel 23 en artikel 24b Besluit Prudentiële regels Wft (Bpr) een passend risicobeheerssysteem ingericht om alle relevante risico's die aan de activiteiten, processen en systemen van de beleggingsonderneming zijn verbonden op afdoende wijze te herkennen, meten, beheersen en bewaken.

AVB hanteert het three lines of defence model als risicomanagementmodel. Hierbij wordt voor de invulling van de 2de en 3de lijns risico-organisatie gebruik gemaakt van de afdelingen Business Risk Management (2de lijns), Compliance (2de lijns) en Internal Audit (3de lijns).

De portefeuille managers (eerste lijn) voeren transacties uit ten behoeve van de beleggingsportefeuilles binnen de kaders van het SRI-beleid. Hierbij dienen onder meer de vooraf vastgestelde limieten en ESG uitsluitingen (zoals bepaald door het ESG comité) in acht genomen te worden. Deze zijn geautomatiseerd vastgelegd in het beleggingsadministratiesysteem SimCorp Dimension (SCD) ten behoeve van de dagelijkse pre- en post-trade controles.

Data, de informatie die AVB gebruikt en haar inspanningsverplichting

Om goed inzicht te krijgen in de relevante belangrijkste ongunstige effecten, screent AVB continu de door haar beheerde beleggingen. AVB gebruikt hierbij informatie van twee onafhankelijke ESG-data leveranciers, Moody's ESG en MSCI ESG. Deze dataleveranciers screenen (potentiële) beleggingen onder anderen op controversiële activiteiten en schending van mensenrechten, arbeidsnormen, milieunormen en/of anti-corruptieregels. Verder kijken zij naar de invloed (impact) van het gedrag van de onderneming op de samenleving en/of milieu en de ernst, schaal, onomkeerbaarheid van de gevolgen van dat gedrag en de kans dat schending plaatsvindt. Op basis hiervan worden bijvoorbeeld uitsluitingen, een ranking met 'best in class' bedrijven en ESG scores per bedrijf vastgesteld.

Ten aanzien van de resultaten van de kwantitatieve elementen over de periode 1 januari 2022 – 31 december 2022 (dat betreft de kolom "effecten 2022") heeft AVB gebruik gemaakt van de methodologie opgesteld door MSCI (MSCI SFDR Aggregation Methodology). De door MSCI gehanteerde methodologie is gebaseerd op de geldende wet- en regelgeving. Echter, aangezien de gehanteerde methodologie nog in ontwikkeling is en er verschillende benaderingen hierover zijn op de markt verdient het aanbeveling om de resultaten die hieruit voortvloeien met de nodige voorzichtigheid te beoordelen. AVB streeft ernaar om deze methodologie en de daaruit voortvloeiende resultaten voortdurend te verfijnen door middel van nieuwe inzichten, beschikbare informatie en veranderingen in wet- en regelgeving.

AVB heeft een eigen methode ontwikkeld om verschillen tussen de screening van ESG dataleveranciers te identificeren en om consistentie in haar oordeel te waarborgen. Voor sommige indicatoren in bepaalde asset categorieën, bijvoorbeeld private markten, is de benodigde informatie niet altijd beschikbaar. AVB probeert zoveel mogelijk informatie te krijgen bij dataleveranciers of bij de onderneming/projecten/ vermogensbeheerder zelf. AVB probeert ook aanvullend onderzoek te verrichten om indien mogelijk redelijke aannames te formuleren.

Daarnaast maakt AVB gebruik van de diensten van ESG Engagement leveranciers, naast eigen directe engagementtrajecten, om invloed uit te oefenen op de ondernemingen waarin AVB belegt, om zodoende ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren te voorkomen of te verminderen.

Voor beleggingen die niet rechtstreeks worden gedaan door AVB vindt de ESG rapportage plaats aan de hand van het 'look-through'-principe (bij toepassing van het look through-principe wordt door de betreffende beleggingsfondsen heen gekeken naar de onderliggende beleggingen).

Foutmarge methodologieën

De methodologie om de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren te identificeren hangt af van de beschikbaarheid en kwaliteit van data en/of gegevens. Bij de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren van zowel de verplichte als optionele indicatoren wordt gebruik gemaakt van verschillende informatiebronnen, zoals die van data-leveranciers, publiek beschikbare informatie en engagement leveranciers. Het is mogelijk dat deze informatie (nog) niet accuraat is. Er zijn veel verschillende manieren om data te wegen en te aggregeren in de vorm van ESG scores. Voor wat betreft de beschikbaarheid van informatie geldt dat informatie over grote ondernemingen beter beschikbaar is en dat grote ondernemingen ook eerder blootgesteld worden aan controverses, omdat de reikwijdte van hun activiteiten en waardeketen breder is. Dit kan ertoe leiden dat voor kleinere ondernemingen of voor onderbelichte beleggingscategorieën bepaalde belangrijke ongunstige effecten tot nog toe onderbelicht zijn in publiek beschikbare informatie. En daarmee nog onvoldoende worden meegenomen bij het nemen van en beleggingsbesluit. AVB verwacht dat de beschikbaarheid van betrouwbare gegevens de komende jaren steeds verder zal verbeteren.

III. Engagementbeleid

Als vermogensbeheerder is AVB betrokken bij de ondernemingen waarin zij belegt. Dit betekent dat AVB ondernemingen aanspreekt op hun verantwoordelijkheid om waarde op de lange termijn te creëren voor alle belanghebbenden. Op deze manier draagt AVB bij aan verantwoord ondernemerschap en goed ondernemingsbestuur. Het engagementbeleid en stembeleid maken hier een integraal onderdeel van uit. Hiermee sluit AVB aan bij de eisen van de herziene aandeelhoudersrichtlijn (2017/828 EU).

Dialogoog en samenwerking

AVB streeft naar een constructieve dialoog en betrokkenheid met de bedrijven waarin zij namens klanten belegt met als doel het verhogen van het maatschappelijk rendement op lange termijn. AVB voert periodiek gesprekken met het management van deze bedrijven over hun duurzaamheidsbeleid. Als er sprake is van controversiële activiteiten en deze dialoog niet tot een positief resultaat leidt, worden bedrijven uitgesloten van de beleggingsportefeuille. Deze dialoog kent drie vormen:

1. Betrokkenheid met als doel het monitoren van de voortdurende duurzaamheid van een bedrijf; dit vindt regelmatig plaats afhankelijk van de omvang van de investering die beheerd worden door AVB.
2. Betrokkenheid met als doel het beïnvloeden van het gedrag van een bedrijf of sector waar ESG issues zijn geïdentificeerd; en
3. Publieke betrokkenheid samen met beleidsmakers, overheid, regelgevende instanties, sectororganisaties en/of andere belanghebbenden om duurzaamheid te implementeren en te verbeteren.

De dialoog in de eerste vorm wordt meestal door AVB alleen gevoerd. Bij de dialogen in de tweede en derde vorm wordt vaak ook samengewerkt met andere aandeelhouders of relevante belanghebbenden van deze vennootschappen. AVB werkt ook samen met gespecialiseerde partijen op het gebied van duurzaamheid zoals CERES met betrekking tot water engagement en VBDO met betrekking tot plastics engagement. Tevens werkt AVB samen met in engagement gespecialiseerde partijen zoals Robeco en Hermes EOS om meer invloed te kunnen uitoefenen. Deze samenwerking is gericht tot verschillende thema's, zoals het aanpakken van schendingen van de UN Global Compact (UNGC) standaarden met betrekking tot mensenrechten, arbeidsrechten, milieukwesties en ethisch gedrag, maar ook om bijvoorbeeld biodiversiteit aan te pakken of om de loonkloof tussen man en vrouw te dichten.

AVB probeert door middel van dialoog op alle in de bovenstaande tabel opgenomen onderwerpen invloed uit te oefenen om de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren te voorkomen en te verminderen.

Stembeleid

Het stemrecht van aandeelhouders is essentieel voor de goede werking van een corporate governance systeem. Het stembeleid van AVB is ontwikkeld in overeenstemming met de Nederlandse Corporate Governance Code en het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB) beleid van AVB. Als aandeelhouder zal AVB namens ASR Leven, haar invloed doen gelden door gebruik te maken van haar stemrecht.

Steeds zal op zorgvuldige wijze worden onderzocht of AVB zelf of door middel van een volmacht van haar stemrecht gebruik zal maken.

AVB probeert door middel van stemmen op alle in de bovenstaande tabel opgenomen onderwerpen invloed uit te oefenen om de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren te voorkomen en te verminderen. Voor meer informatie over ons engagement- en stembeleid verwijzen wij naar onze [website](#).

Escalatiestrategie wanneer belangrijkste ongunstige effecten niet verminderen

Indien er onvoldoende voortgang is in een engagement traject met een bepaalde onderneming, zal AVB een escalatiestrategie inzetten.

De escalatiestrategie biedt de volgende instrumenten:

- Tegen stemmen op bepaalde agendapunten bij onvoldoende openheid en voortgang bij engagement;
- Het stellen van vragen op de aandeelhoudersvergaderingen;
- Het (co-)plaatsen van aandeelhoudersresoluties op de agenda van de aandeelhoudersvergadering; en
- Het uitbrengen van investor-statements.

Bovenstaande instrumenten worden op case-by-case basis overwogen. Wanneer deze instrumenten niet het gewenste effect hebben, kan AVB overgaan tot uitsluiting van de onderneming.

IV. Verwijzingen naar internationale normen

Met betrekking tot Due Diligence onderzoek en verslaglegging handelt AVB in overeenstemming met internationale conventies, aanbevelingen, raamwerken en richtlijnen, zoals: UN Global Compact, UN Guiding Principles on Business and Human Rights, Principles for Responsible Investment (PRI), OECD Guidelines for Multinational Enterprises, het convenant van Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO), het Parijs Akkoord, het Nederlandse Klimaatakkoord en de Nederlandse Stewardship Code. Hieronder wordt een korte toelichting op deze normen gegeven. Verder is het SRI-beleid van AVB gebaseerd op, en in lijn met, andere internationale conventies, aanbevelingen, raamwerken en richtlijnen.

UN Global Compact

AVB verwacht van bedrijven en fondsen waarin het belegt dat ze in lijn handelen met de algemene normen voor ondernemingen van de Verenigde Naties (United Nations Global Compact, UNGC). De UNGC bestaat uit tien principes op het gebied van mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en het tegengaan van corruptie. In 2016 zijn deze vertaald naar zeventien duurzame ontwikkelingsdoelen, de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties.

UN Guiding Principles on Business and Human Rights

AVB onderschrijft de UN Guiding Principles on Business and Human Rights. Deze normen hebben betrekking op fundamentele mensenrechten,

zoals het recht op leven, vrijheid van meningsuiting, arbeidsrechten en non-discriminatie waaraan staten en ondernemingen zich dienen te houden. Deze set van richtlijnen is in 2011 door de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties goedgekeurd.

Principles for Responsible Investment (UN PRI)

AVB heeft zich gecommitteerd aan de principes voor verantwoord beleggen van de Verenigde Naties (United Nations Principles for Responsible Investment – UN PRI). De principes voor verantwoord beleggen zijn ontwikkeld door een internationale groep institutionele beleggers en weerspiegelen de toenemende relevantie van milieu-, sociale en bestuurlijke kwesties voor de beleggingspraktijk.

OECD Guidelines for Multinational Enterprises

Middels het SRI beleid committeert AVB zich aan de OECD Guidelines for Multinational Enterprises. De OECD Guidelines for Multinational Enterprises zijn opgesteld om bedrijven wereldwijd te helpen hun bedrijfsvoering op een maatschappelijk verantwoorde wijze in te richten. De richtlijnen zien op kwesties als mensenrechten, kinderarbeid, milieu, corruptie, arbeidsomstandigheden en verantwoorde omgang met belasting. De OECD Guidelines for Multinational Enterprises stellen dat, voor de doeleinden van de richtlijnen, "due-diligence onderzoek" wordt gezien als het proces waarmee institutionele beleggers de daadwerkelijke en potentiële negatieve impact van hun beleggingen op belanghebbenden in de (beleggings-)keten kunnen identificeren, prioriteren, voorkomen en/of mitigeren en hierover verantwoording af leggen. AVB heeft de zes stappen van het Due Diligence proces zoals beschreven in de OECD-richtlijnen geïmplementeerd in haar beleggingsproces.

Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO)

AVB is, via ASR Nederland N.V./het Verbond van Verzekeraars, ondertekenaar van het IMVO-Convenant en voldoet aan de afspraken van het Convenant. Het IMVO-Convenant heeft als doel inzicht te krijgen en een positieve impact te realiseren op het gebied van milieu, sociale omstandigheden en ondernemingsbestuur. De afspraken in het convenant zijn gebaseerd op de OECD Guidelines for Multinational Enterprises en UN Guiding Principles on Business and Human Rights.

Klimaatakkoord van Parijs

AVB ondersteunt het Klimaatakkoord van Parijs en het Nederlandse Klimaatakkoord. Daarom wil AVB haar beleggingsportefeuille zo veel als mogelijk in lijn brengen met de afspraken die hierin zijn gemaakt. Daarbij stelt AVB zichzelf twee hoofddoelen:

- De CO₂-voetafdruk van de beleggingsportefeuille (beursgenoteerde aandelen, bedrijfsobligaties, staatsobligaties, vastgoedbeleggingen en de hypotheekportefeuille) met 65% verminderen tussen 2015 (Akkoord van Parijs) en 2030. In 2050 willen we een netto nul CO₂-uitstoot hebben;
- Tenminste 4,5 miljard euro impact beleggingen op de balans in 2024. Een groot deel van de impact-investeringen die a.s.r. doet, houden verband met het bevorderen van de energietransitie. Voor meer informatie over de definitie van impact investering en ons beleid hierover verwijzen wij naar onze [website](#).

Nederlands Klimaatakkoord

AVB is, via ASR Nederland N.V. ondertekenaar van het Nederlandse commitment aan het Klimaatakkoord (Nederlandse Financiële Sector bijdrage). Het commitment moet bijdragen aan de uitvoering van het nationale Klimaatakkoord, wat tot doel heeft om de uitstoot van CO₂ in 2030 met 49% te verminderen ten opzichte van 1990. Sinds 2018 rapporteert AVB over de CO₂-impact van haar beleggingsportefeuille. Daarnaast investeert AVB ook in bedrijven en initiatieven met impact in het kader van de energietransitie.

Nederlandse Stewardship Code

AVB voldoet aan de Nederlandse Stewardship Code. Deze door pensioenfondsen, levensverzekeraars en vermogensbeheerders vastgestelde gedragscode geeft door middel van elf principes uiting aan het toenemende belang van betrokken en verantwoord aandeelhouderschap en de rol die institutionele beleggers spelen bij het bevorderen van lange termijn waardecreatie van de Nederlandse beursvennootschappen waarin zij beleggen.

De gebruikte indicatoren voor de belangrijkste ongunstige effecten worden gebruikt om te meten hoe we voldoen aan de bovengenoemde internationale normen en kaders. Deze omvatten, maar zijn niet beperkt tot:

- PAI 1.1: BKG-emissies;
- PAI 1.4: Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen;
- PAI 1.10: Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO);

42 Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

- PAI 1.11: Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen;
- PAI 1.14: Blootstelling aan controversiële wapens zoals antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens (Het Verdrag inzake Clustermunitie (CCM)).

Toekomstgericht klimaatscenario

AVB neemt op verschillende manieren toekomstgerichte klimaatscenario's mee in haar beleid. We hanteren klimaatscenario's voor onze portefeuille-leconstructie. We nemen de doelen in het klimaatakkoord van Parijs zowel op in ons Due Diligence beleid als in onze CO₂-reductiestrategie. Bij het over het geheel analyseren van de toekomstige impact van klimaatverandering op belegd vermogen hanteert AVB drie scenario's:

- In het ordelijke scenario wordt uitgegaan van een tijdig en effectief klimaatbeleid, waarmee het lukt om de opwarming een halt toe te roepen. Investerings in schone energiebronnen dragen in dit scenario bij aan economische groei. De klimaatrisico's blijven beperkt.
- In het wanordelijke scenario worden maatregelen eerst uitgesteld en dan in snel tempo alsnog ingevoerd. Dit leidt tot meer transitierisico's en hogere economische en financiële kosten.
- In een falend of broeikasscenario wordt geen actie of te weinig actie ondernomen om opwarming van de aarde tegen te gaan. Dit scenario gaat gepaard met een sterke stijging van de fysieke klimaatrisico's en algehele verstoring van de economie.

De aanbieder van deze scenario's is Ortec Finance B.V. en de scenario's zijn in 2019 ontworpen.

V. Historische vergelijking

Aangezien 2022 het eerste jaar is waarover AVB bekend maakt hoe zij, namens ASR Leven, op basis van de SFDR verordening de belangrijkste negatieve effecten van haar beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren aanpakt, is een historische vergelijking op dit moment nog niet beschikbaar. Vanaf juni 2024 zullen de ongunstige effecten gemeten zijn over meerdere jaren. Vanaf dan zal een vergelijkende analyse worden uitgevoerd om te bepalen wat de ontwikkeling is van de ongunstige effecten over meerdere jaren.

α.S.I.

Archimedeslaan 10

3584 BA Utrecht

www.asr.nl

ASR Levensverzekering N.V. KvK 30000847 Utrecht

53922B_0723